Ч. 50 (11.303). Львів, неділя 4. березня 1928. Poczt. opłata uiszczona ryczałtem. Рік XLVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. — Конто почт. щадн. 143.322. — Адреса для телеграм: „Діло", Львів. — Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 4·50 зол. — За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр. Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 леїв, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26. — В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. — ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

18 Всі українці голосують на одиноку правдиво національну українську листу 18

Останній апель.

Львів, 3. березня 1928.

Завтра рішаючий момент виборчого періоду. Завтра сотні тисяч, міліони українських виборців являться перед виборчою урною, щоби сповнити свій горожанський обовязок, щоби шляхом віддачі виборчої картки виявити свою волю.

Біжучі вибори до польських законодатних установ мають потрійне завдання:

1) засвідчити характер українських земель під Польщею, виявити перед цілим світом: чия це земля, хто творить на ній величезну більшість і хто повинен бути господарем тієї землі;

2) здобути повноправну, ніким незаперечувану, безсумнівну репрезентацію українського народу і

3) здобути вільну трибуну для оборони природних й основних прав української нації.

Отсе три головні завдання українських виборців у теперішніх виборах, що є своєрідним, всенародним плебіситом, що є першим загальним голосуванням на західноукраїнських землях від 17-ти літ, від останніх виборів (1911 р.) до австрійського парляменту.

Вислід теперішніх виборів буде мірилом нашої національної й соціяльної свідомости, буде контрольним засобом для ствердження, чи минулі літа великих і болючих досвідів нас чогось навчили, чи ні, чи ми доросли і дозріли до здобування кращої долі і до громадянського кермування своїм життям.

Вагу теперішніх виборів, виборів загального голосування знаменито оцінили наші вороги і противники. Варшава і Москва зрозуміли, що рішаючий бій у теперішніх виборах відбуватиметься на українських землях. Тому діяльність польських партій, в особливо проурядової „одинки" та діяльність москвофільсько-інтернаціональних угрупувань сконцентрувалася на наших землях. Варшава і Москва напружили всі зусилля, щоби тут наглядно виявити свої впливи.

Того зрозуміння ваги теперішнього моменту, зрозуміння значіння нинішніх виборів, на жаль, не проявили деякі керманичі українських партій. Замісць обєднання під одним національним прапором, в одній боевій лаві — маємо повний розгардіяш, розбрат і замотеличення в масах. Вину за відсутність українського національного виборчого фронту всеціло несе на собі соціялістично-радикальна партія. Вона не лише через свої вузько-партійні амбіції не допустила до створення одного виборчого фронту, але й повела крайно демагогічну і деморалізаційну виборчу агітацію, конкуруючи під тим оглядом з кацапами, упепістами, унсівцями, сельробами й іншими наемними елементами. Вона примусила УНДО подекуди відбиватися тими самими агітаційними засобами. Соціялісти-радикали своїми невибагливими засобами в поборюванні такого уявного противника, як Обєднання, здезорієнтували і зневохотили маси. Вони вкінці дали повчаючий приклад іншим, дрібним партіям та навіть диким кандидатам (як напр. в Перемишлі), що можна безкарно ломити український виборчий фронт, розбивати українські сили та розпорошувати українські голоси. Вони своєю егоїстично-розвальною тактикою працюють ad maiorem gloriam наших ворогів. Не даром Бриль затирає руки з радости, що через внутрішнє розбиття в українському таборі та через подія на безліч виборчих угрупувань українці змарнують десятки і сотні тисяч голосів та здобудуть далеко менше мандатів, якби то виходило з чисельности українського населення. Не даром один зі вшехпольських ватажків радіє, що „сили укладаються так, що майже в жадній окрузі жадна з українських лист не здобуде більшости", бо „боротьба серед українців є виняткова завзята".

І коли спричинене радикалами та їх менше або більше „лівими" підголосками спантеличення серед українських мас дасть побіду „одинці", Брильові чи комунебудь іншому, то її „успіхи" будуть в цілости записані на конто радикалів.

Ситуація не є найкраща, але теж не є й безнадійна, якщо ми ще в останній хвилі здобудемося на одно велике зусилля, на одно велике й останнє напруження.

Вже не всюди до неділі дійде наша пересторога, наш останній апель. Але з певністю дійде він іще до всіх міст на нашій території. Нехай-же міста, ці осередки культури, економічного життя і політичного впливу, своєю поставою дадуть у виборах гідний приклад громадянської свідомости та національної єдности. Нехай-же міста на українській території під Польщею, нехай українська інтелігенція, робітництво й міщанство наглядно засвідчать, що вони достойні своєї природної провідної ролі в українському суспільно-політичному житті.

На українських виборців, на їх активність підчас виборчого акту дивиться не лише весь український світ, але й чужий, посторонній, дивляться приятелі і вороги та байдужі до нас, дивляться інші поневолені народи, бож ми найчисленніша „меншостева" нація під Польщею і може навіть під загальним оглядом найбільше свідома.

В останній хвилі мусимо побороти всі трудноці, мусимо викресати зі себе максимум активности, мусимо всі покористуватися своїм виборчим правом в користь загально-національної справи.

І тому ще в останній хвилі звертаємося до українських виборців з кінцевим апелем:

Всі старі і молоді, мущини і жінки, до виборчої урни!

Забудьте внутрішнє розладдя і йдіть у виборчий бій дисципліновано і солідарно під національним жовто-блакитним прапором.

Сповніть свій почесний громадянський обовязок, не дайте осоромити українського імени, не дозвольте на тріюмф нашим ворогам і противникам!

А вийдемо побідниками з виборчого бою, коли тільки кожний з нас матиме глибоко вкорінену свідомість, що він несе на собі відповідальність за міліони.

Кріза без наслідків.

(Від нашого кореспондента.)

Білгород, 28. лютого 1928.

Урад В. Вукічевича, котрий у минулому році перевів був вибори до парляменту, хоча і не відповідав багатьом вимогам і мав проти себе значну опозицію, але зумів всеж таки утриматися довгий час на своєму місці. До старої радикально-демократичної коаліції була притягнена після виборів і наймічніша словінська партія д-ра Корошця, що обезпечило урядові цілковиту більшість у скупштині.

Колиб не стара акція ще демократичної партії Л. Давідовіча, котрий, не зважаючи на те, що його партія бере участь у уряді, продовжав і після виборів агітацію як проти В. Вукічевича так і проти своїх міністрів під проводом В. Марінковича, взагалі не булоб дійшло і до тієї минулої уже кріви. Навіть обєднання у тісну спілку кріпих непримиримих раніш ворогів С. Радіча і С. Прибічевича не могалоб вплинути на хід подій. Це обєднання є настільки цікавим явищем, що на йому слід зупинитися трохи докладніше.

Степан Радіч, як відомо, за останні роки перейшов великий еволюційний шлях у своїй політичній діяльности. З непримиримого соціяліста і революціонера він став був членом уряду укупі з радикалами, уряду, що проводив не менше реакційну політику ніж і інші уряди як раніш так і потім. Це не перешкаджало С. Радічу кричати народнім масам про гнет і прегарні демагогічні ідеї у перемішку з націоналістичними хорватськими гаслами, визнавши перед тим єдину державу і єдиний у ній трьохіменний нарід. Найбільшим його противником як у Хорватії так і у сербських землях, що раніш належали до Австрії, був С. Прибічевіч, впорішнаний партизан і провідник націоналістично настроєних „пречанських сербів", тобто тих, що були раніш під Австрією і були прихильниками не Великої Сербії, а Великої Югославії.

З часом, коли почасти під зовнішної небезпеки, почасти від збігу внутрішніх інтересів, прийшло до зближення двох найміцніших сербських, чи, як тут кажуть, „сербіянських" партій — демократичної і радикальної, як Радіч так і Прибічевіч зрозуміли, що їхня міжусобна боротьба ослаблює лише спільний пречанський фронт і йде на користь лише зміцненню сербіянського. Наслідком того і було тісне зближення, майже обєднання у одну партію з двома шефами самостійних демократів і селянської хорватської партії.

В той час, коли відбувалося це обєднання пречанського фронту, Л. Давідовіч вів боротьбу у своїй партії проти В. Марінковіча та його прихильників, що стояли за співпрацю з радикалами. Дістанши підтримку більшости на конгресі своєї партії він повів цю боротьбу більш рішуче і вступив у переговори з Радічем та Прібічевічем. Вкінці кінців створилася така ситуація, що В. Марінковичу лишалося або піти на поділ демократичної партії, або покоритись більшости і податись до димісії. Зробивши останнє, міністри демократи примусили до димісії і цілий урад В. Вукічевіча.

Розвій і хід міністерської кризи мав дебільна досить цікавих фаз. На бажання короля робили всякі мандатори спроба скласти широкий концентраційний урад, але без потрібних наслідків. Всі партії принципово погоджувалися на концентрацію, але врешті решт не могли погодитись на умови. Найбільше непримиримими вийшли радикали і радічівці завдяки котрим головно й не прийшло до концентраційного ураду.

Після довгих спроб нарешті переконались усі у можливости концентрації і тоді відновлено переговори про створення ураду на підставі старої комбінації між радикалами і демократами при допомозі словінців та мусулман. Урад цей був уже майже довершеним фактом, як новий несподіваний хід С. Радіча уніс нову політику у політичне життя. Він виступив із заявою, що для інтересів держави і народу є лише єдиний вихід зі сучасного становища — це створення концентраційного ураду під проводом аполітичної людини з можливістю узяти в рахунок навіть якогонебудь популярного генерала. Ця заява викликала демент і обурення майже всіх політичних проводирів, котрі вбачали в тому загрозу для „парляментаризму" чи вірніше, небезпеку для себе. С. Радіч мав рацію у тому, що коли парлямент служить не для інтересів держави, коли він не піклується народнім добробутом, а є лише ареною політичної боротьби і спекуляції, коли посольські мандати використовуються лише для особистих цілей та партійних махінацій, тоді дійсно є рація вибрати з усіх партій найбільше порядних, чесних і працьовитих людей і з них скласти урад під проводом особи, котрої не фаворизувала тої чи іншої партії.

Та промет С. Радіча не дав ніяких ре-

альних наслідків і на короткий час зложено „новий“ уряд під проводом В. Вукічевіча з деякими персональними змінами. А головною з них є та, що тепер міністерство внутрішніх справ не є у руках Вукічевіча, проти чого раніш особливо був настроєний Давідовіч і котрий домагався цього міністерства для своєї партії, а компромісово перейшло до рук шефа словінської партії д-ра Корошця.

Л. Давідовіч, примусивши до покори В. Маринковіча та його прихильників, пішов сам опісля на значні уступки, боячись нових пертурбацій у своїй партії і плянів сполучення Радіча про створення селянсько-демократичної коаліції, котраб відсунула від державного стерна коли не цілу радикальну партію, то щонайменше В. Вукічевіча і його прихильників.

В. Анський

Анґлія квапиться з Індією...

Домінія чи самостійна держава?

В ряди-годи коротенькі телеграми повідомляють про демонстрації в Індії, змови, арештування; а поруч цього йдуть вістки про працю офіціяльної дослідчої британської комісії, що має зладити проєкт автономії для Індії. Ця комісія під проводом посла і члена палати льордів Саймона веде свою працю із гарячковим поспіхом. Уряд Болдуіна хотів би перед новими виборами поладнати бодай найважнішу справу, що має далекосяжний вплив на долю британської держави: свою індійську.

Індія стає з дня на день найважливішою проблемою політики в Азії. Китай із своїми 400 міліонами роздертий на десятки уладів та територій, що обезсилюють себе. Індія щораз ясніше виступає як одна цілість супроти Европи, яку там представляє Англія: — вона хоче незалежности. Її мешканці, 320 міліонів душ, починають розуміти, що досі вони є жертвою англійської дипльоматії, що вміє при помочі 1000 урядовців і 62.000 війська вдержати своє володіння на цих неосяжних просторах, повних природних скарбів.

Питання для Англії таке: як продовжити свою мирову політику, якій від 1857 р. вдається панувати над Індією без конфліктів? Питання для Індії таке: який мент вибрати, щоби скинути із себе англійську політику і стати вповні незалежною? Це останнє питання зовсім ясно зарисоване в свідомости індійських провідників, але на свою розвязку тільки з огляду на недостачу пропаганди між міліонами мешканців на неоглядних просторах величанської країни.

Англія давно підготовлена до рішення зробити Індію своєю домінією. Те, до чого має право Нова Зеляндія або Нова Фундляндія, тим більше належиться Індії, що може сама управляти собою. Але Англія розуміє небезпеку практичного приноровлення „гоми-рулю“; коли на всіх становищах в Індії стануть індійці: губернатори, генерали, команданти, влада англійського короля, що їх призначатиме, може розвіятись від одного протесту місцевого населення.

Ґанді, апостол індійського руху, нераз уже підкреслював думку, що Індія як окрема домінія стане наймогутнішою частиною британської імперії і наймогутнішою панією в Лізі Народів. Інші доповнюють цю думку, заявляючи, що не Індія йтиме за вказівками Англії, а Англія буде приневолена слухати Індії. Речник крайніх націоналістів адвокат Сріні васа Гянгар домагається повної самостійности Індії і проповідує голосно принцип, що з Індії треба викинути всіх европейців. Його піддержує ціла низка видатних індійських провідників, які не сумніваються в тому, що побут представників англійської влади на індійській території це лише справа часу, дуже недалекого.

Англія поінформована про ці настрої шукає дбайливо якнайщасливої полагоди конфлікту, що находиться нині в притаєному стані і може вибухнути, мов дрімучий вулькан. Діло не в перетворенні Індії у домінію, а діло в тому: яку форму переходу найти, щоби задержати для Англії цей могучий центр свого добробуту. Якщо англійській політиці вдасться це зробити то вона складе ще один доказ своєї небувалої гнучкости та розуміння своєрідних обставин одаленої від далекої колонії.

Перед виборами.

Ще з циклю виборчих пророцтв.

За Брилем і д-ром Свірським, яких погляди на вислід виборів подали ми вчора, пророкує ще на ту саму тему гр. Володимир Дідушицький (з „Катол.-народового бльоку“) і д-р Ольґерд Ґурка (з „Безпарт. бльоку співпраці з урядом“).

Перший критикує безоглядну поведінку „одинки“, яка не перебирає у виборчих засобах. Це має той наслідок, що з одного боку наступає реакція проти накидуваної „одинки“, а з другого промовляють опортуністичні огляди, бо

„треба рахуватися з паном старостою. На кожній, навіть найчистішій совісти щось найдеться. Найчистіший чоловік, найсолідніший господар їде часом лівим боком дороги, а за те є кара“.

Урядничий елемент, що був ендецьким, перемалювався на „санацію“, але він теж непевний. „Одинкові“ люди „пересадили сакрамент“.

„Громадянство має за багато тієї галасливої, нахабної агітаційної реклями, тієї повені фраз, які використані в міру мали би наслідок, але в тих неправдоподібних, величезних дозах, які приноровлювано, нудять, томлять і відтручують. Таж навіть кондуктор у трамваю пильнує пасажира, щоби нелсько не говорив про „одинку“... Навіть вражливість українського селянина вже не витримує“.

Щож до гороскопів, то ґр. Дідушицький є певний, що листа 24 (вшехпольська) здобуде у Сх. Галичині найменше шість мандатів. ППС є загадкою, бо не знати, скільки сторонників забрали їй комуністи. Жиди вийдуть корисно з виборів.

„Щодо українців, то **їх не слід спускати з ока.** Чи припадково те розбиття на девять і навіть на більше лист не є фікцією? Чи в останній хвилі не зроблять несподіванки і не кинуть великої більшости голосів на УНДО? Того можна сподіватися навіть по людях зі Сель-Робу“.

Як бачимо, то вшехпольський граф, як взагалі всі поляки, лякається не радикалів і не сельробів, тимбільше не упепістів, але Українського Нац. Демокр. Обєднання. Це повинно бути найкращою вказівкою для українських виборців.

Гол. редактор „Дзєнніка Львовского“ д-р О. Ґурка зі свого боку вихвалює поведінку „одинки“. Він сподіється, що „одинка“ здобуде у Сх. Галичині (від Перемишля по Тернопіль) 12—16 мандатів. Докладних даних він не дає, бо

„цифрові висліди виборів залежні не лише від статистики і настроїв польського населення, але також **від ступня і роду розбиття українських голосів в поодиноких округах**“.

Шанси Хлоп. Сторонництва слабі, 24-ка має конкретні вигляди в місті Львові, в Тернопільщині і Самбірщині (Ратая). ППС може рахувати на два мандати (Львів і Стрий) третій (в Перемишлі) сумнівний.

„**Серед українців завзята боротьба,** при чому УНДО, дуже далеке (?! — Ред.) від репрезентування українського населення, виявляє зростаючу силу агітації“.

Як бачимо, то п. Ґурці теж УНДО стоїть кістю в горлі.

Загалом він сподіється, що „одинка“ здобуде 80-100 мандатів у цілій Польщі. В дальшій частині своїх висновків займається „санаційний“ редактор обороною „одинкових“ виборчих прийомів.

„Одинкові“ прийоми.

Виборча акція „одинки“ дуже всестороння і ріжноманітна зі широким діяпазоном. Урядові і „санаційні“ чинники дуже оригінально вибілюють „одинкову“ поведінку. Така дивоглядна „одинкова“ акція відбувається — мовляв — тому, що всякі партії підшиваються під імя марш. Пілсудського, але — по словам львівського воєводи Борковського —

„Уряд марш. Пілсудського бажає **обєктивного, нефальшованого образу політичної дійсности. Тому... найбезоглядніше перестерігає повної обєктивности і чистоти виборів.** В тому напрямку ієтнують виразні доручення і приписи“.

В нас уже нераз подавано причинки до тієї обєктивности (між іншим указ надвірнянського старости), але послухаймо, що про ту обєктивність думають варшавські пепесівці. „Роботнік“ у несконфіскованій статті Недзялковського „Відповідь“ пише:

„Одинка“ зробила з державної адміністрації агітаційний апарат для себе. Поліцаї розвозять її відозви, поліцаї розліплюють їх, поліцаї стережуть їх. Старости організують „бойівки“, шкільні інспектори пишуть „рапорти“ про поведення учителів, священиків, батьків, учнів, іншими словами: сповнюють функції політичної поліції, „вищі“ власти довершують ревізій і арештів“.

Як бачимо, то погляди на „святість“ „одинки“ діяметрально розходяться.

Пепесівський Лис Микита.

Пепесівський Лис Микита, ославлений Артур Гавзнер, що то орґанізував „бемаків“ в 1918 р. і взивав до збройного безпардону проти українців, тепер заходиться біля здобуття голосів українського робітництва. Ми вже згадували про подвиги цього пепесівського Володийовського, що тепер шкірить зуби до українських робітників. Варто ще дещо пригадати з його „патріотичної“ діяльности. „Ґазета Поранна“ з 1. березня 1919, подаючи звіт зі сойму (законодатного), писала:

Na posiedzeniu Sejmu dnia 26 lutego lwowski poseł inż. A. Hausner w swojem przemówieniu w sprawie polsko ukraińskiego sporu powiedział: Dziś w tej kwestji niema dla nas wyjścia, tylko droga miecza“.

А „Курєр Львовскі“ так писав про цей виступ пепесівського шовініста й імперіяліста:

Doskonałą mowę polityczną i patrjotyczną wygłasza pos. Hausner, który zgoła nie silił się na przypomnienie sobie, że jest socjalistą. Podkreśla konieczność orężnej obrony Lwowa...

Таким то соціялістом й „оборонцем“ гноблених є п. А. Гавзнер. І цьому панові та цілій ППС львівські складачі під проводом п. Кусвка ухвалюють довіря і взивають

„загал членів організації до віддання праці на користь листи ч. 2 і до голосування на неї“.

Чи справді серед українських робітників у Львові найдеться такий раб, що віддасть голос на пепесівського Лиса Микиту? Бо віддаючи голос на цього шовініста й імперіяліста кожний українець бє себе по лиці, дискваліфікує себе морально, стає в ряди ворогів українського народу й його змагань.

Памятайте, українські робітники, ні один голос 2-ці, ні один голос Гавзнерові, всі голоси 18-ці.

На виборчому фронті.

ПЕРЕДВИБОРЧИЙ ПІДГОТОВЧИЙ РУХ У КРАЮ.

ОКРУГ 51 (ЛЬВІВ—СОКАЛЬ).

ЯВОРІВЩИНА. За останні дні лютого слід зареєструвати з виборчого підготовчого руху в Яворівщині ще ось які віча та збори УНДО по селах: віча в с. **Підлубах, у Прилбичах, Тростянці**, в великому середмістю Яворова, у сс. **Лишки, Черник, Нагачів і Віжомидь.**

ЛЬВІВЩИНА. У львівському повіті крім уже вичислених на сторінках „Діла“ відбулися ще віча та довірочні наради УНДО: в **Знесінню, Френелові, Миклашеві, Гаях к. Львова і Підберізцях.**

СУДОВА ВИШНЯ: В тому повіті слід записати ще віча Обєднання в селах **Дмитровичі, Волчищовичі, Довгомостиськах і Зарічу.**

ЛЮБАЧІВЩИНА. У Любачівщині відбулися віча та довірочні наради УНДО в таких місцевостях: **Любачів, Коровиця, Липовець,** передмістя Любачева **Гірче, Жапалів і Жуків.**

ОКРУГ 52 (СТРИЙ—ДРОГОБИЧ).

У ДРОГОБИЧЧИНІ треба зареєструвати з останніх днів лютого ще такі віча та збори УНДО: у с. **Попелях, Мразниці, Довгім, Губичах, Ластівках, Кропивнику Старім і в Опаці.** Крім того дня 19. лютого ц. р. переведено ряд передвиборчих віч на **передмістях Дрогобича.** На передмістю **Задвірнім** реферував д-р Ільницький, на **Завіжнім** д-р Пацлавський, на **Лішнянськім** п. Шмігельський. Дня 26. лютого ц. р. відбуто на передмістю **Завіжне** другі збори, реферували д-р Гнатів і п. Шмігельський. Дня 26. лютого ц. р. відбуто ще отсі віча в дрогобицьким повіті, в **Лішні та Унятичах,** промовляв канд. на посла д-р Блажкевич, в **Лужку Долішнім** і **Броницї,** промовляв д-р Витвицький, в **Смільній і Жданній** промовляли пп. Станимір і Новосельський, в **Трускавци** і **Тустановичах** перевів тогож дня передвиборчі збори канд. на посла п. А. Максимович. В **Сільци** перевели того самого дня віче п. Зарицький і Паньчишин, в **Урожі** і **Винниках** п. Ілько Яворський, в **Підбужи** і **Залікти** пп. Антонович і Веселий, в **Довгім** коло Медини і в **Медиччах** п. Сусюк. Крім того відбулися протягом останнього тижня заповіджені віча в **Раневичах, Почаєвичах, Михайлевичах, Дережицях,** на яких промовляв д-р Блажкевич, а крім того в **Снятинці** і **Старім Селі.**

У ДОЛИНЩИНІ відбулися крім поданих у „Ділі“ в останніх днях ще такі віча та збори УНДО: у **Болехові, Витвиці, Ілемні, Долині, Велдіжи,** в с. **Яворові,** велике віче в **Долині,** у **Пациковї, Новоселиці, Слободі Долинській, Тростянци і Лолинці,** а крім того на Болехівщині: у с. **Гузієві** і **Підбережу.** Крім того відбулося величаве віче в **Перегінську.**

ОКРУГ 54 (ТЕРНОПІЛЬ).

В неділю 19. лютого відбулося **велике** віче українського міщанства в **Тернополі.** Проводив проф. Ілярій Брикович і міщанин п. Степан Кучерський. **Промовляли** кандидати на послів о. прадат Куницький і д-р Степан Баран. Перший говорив д-р Ст. Баран про виборчу ситуацію в окрузі ч. 54, опісля о. прал. Куницький про потребу йти до виборів під синьо-жовтим прапором для оборони українського національного фронту під проводом УНДО і голосувати на листу Українського Нац. Дем. Обєднання ч. 18. Промови обох бесідників зібрані міщани і міщанки переривали частими оплесками і по промовах о. д-ра Конрада, п. Конрадової і предсідника проф. Бриковича, що завзивали все тернопільське міщанство голосувати на одинокy українську національну листу Обєднання ч. 18 — віче рішило одноголосно віддати голоси на листу ч. 18. Тернопіль при виборах 4. березня і 11. березня ц. р. віддасть на 18 найбільшу скількість голосів з цілого виборчого округа.

В понеділок 27. лютого ц. р. відбулося велике повітове віче в **Микулинцях** для всіх громад микулинецького судового повіту. Віче отворив д-р Роман Слюзар коротою промовою, почім вибрано предсідником віча д-ра Степана Барана з Тернополя; секретарював студ. Лопатинський з Прошової.

Перший промовляв кандидат на посла з окр. ч. 54 п. Антін Кунько. Опісля виголосив довшу промову кандидат на посла з того самого округа адвокат д-р Степан Баран, обговорюючи всі виборчі листи окр. ч. 54 і вказуючи на ріжниці між поодинокими партіями та про можливі висліди виборів. Віче пройшло з великим успіхом для УНДО, котре в Микулинеччині має велику перевагу. Того дня хотіли урядити в Микулинцях свої віча сельроби і брилівці, але їх не відбули, бо не мали ні учасників ні льокалю.

На середу 29. лютого ц. р. скликав Пов. Нар. Комітет УНДО повітове віче до салі Міщ. Братства в **Тернополі.** На віче прибули кандидати на послів з виб. окр. ч. 54 о. прал. Куницький, адвокат д-р Ст. Баран і селянин п. Антін Кунько і п. Гринько Скаскiв. Радикали відомого виборчого „подвижника“ д-ра Ладики й москвофільські сельроби під проводом свого кандидата Петра Довгополого з Ігровиці рішили спільними силами при помочі привезених на віче своїх боївок розбити віче УНДО. Само Міщ. Братство і всі бічні комнати та ґалерії наповнили щільно великі товпи народу. Віче отворив довшою промовою д-р Степан Баран, біля котрого стояло на сцені двох студентів університету з великими синьо-жовтими прапорами

ми. У своїй промові д-р Баран напятнував яркими рухами руїнницьку роботу демагогів з радикального і сельробівського табору, взиваючи присутніх йти у виборчу боротьбу з синьо-жовтим прапором і голосувати на листу Обєднання ч. 18 з твердою вірою в остаточну побіду нашого прапору. Радикальні боївкарі-палочники під командою д-ра Ладики та їх союзники сельроби, що були у подавляючій меншості, счинили корчемний вереск — який по хвилі притих і тоді д-р Баран скінчив свою промову, розвязав віче і вказуючи на наш святий національний прапор, завізвав ще раз всіх незасліплених червоним блахманом йти до виборів за ч. 18 — кінчаючи свою промову окликом „Ще не вмерла Україна". В цій хвилі синьо-жовті прапори піднеслися високо вгору, а з тисячних грудей залунав наш могучий національний гимн, що й було нашою величною побідою на горсткою червоних соціялістів.

Гурток радикалів пішов тоді на подвіря філії „Просвіти", де сторожом є радикальний кандидат Федько Довгань і там забажали устроїти віче під голим небом. Д-р Ладика виліз на фіру і коли став промовляти, посипалися на нього груди снігу, що не дали йому скінчити бесіди. Війшла поліція і примагідне віче розігнала.

Маси наших селян та інтелігенції подалися до салі Української Бесіди в Українськім Банку і тут у великій салі відбули величаві збори, котрим проводив проф. Брикович. Промови кандидатів на послів Антона Кунька, Гринька Скаскова і о. крал. Куницького пройшли з небувалим успіхом. З таким самим успіхом промовляла також п-і Бляшка Баранова, а наконець д-р Ст. Баран, даючи практичні вказівки і поради щодо переведення самих виборів. Збори зробили велике враження на присутніх, що вийшли з твердою постановою доложити всіх зусиль для віднесення виборчої побіди листи ч. 18 при виборах до сойму і сенату в Тернопільщині. Рішено відбути довірочну нараду в середу 7. березня 12. год. в пол. в салі Міщ. Братства, на котру прибуде голова Обєднання д-р Дмитро Левицький. Кожна Громада Тернопільщини має вислати кількох своїх представників, членів Обєднання.

ОКРУГ 55 (ЗОЛОЧІВ).

У ЖИДАЧІВЩИНІ відбулися в останніх днях лютого крім вичислених у попередніх числах „Діла" ще такі віча й збори Українського Нац.-Дем. Обєднання: в **Жидачеві** та в **Березині**.

У РОГАТИНЩИНІ маємо до зареєстрування ще такі віча: в **Черневі, Хохонові, Конкольниках, Чесниках** і **Болшівцях**.

У ПЕРЕМИШЛЯНЩИНІ віча та збори УНДО: у **Броховичах** і **Полюхові Малім**.

У ГЛИНЯНЩИНІ віча у **Ляшках Королівських** і **Вижиянах**.

Неділя, день 4-го березня, день виборів до сойму! Ми мусимо вибрати українського представника міста Львова! Ні один українець, ні одна українка не сміє того дня залишитися дома і відтягнутися від сповнення національного обовязку! Кличте зі собою своїх сусідів і знайомих! Недужих ведіть або везіть до виборів! Всі того дня до виборчої урни! Всі голосуйте на національну українську листу

ч. 18.

Радянська Україна

Передача державного земельного майна селянству.

Харківські „Вісти" з 11. лютого 1928 р. приносять інформаційну статейку про передачу державних земель селянству. Вважаючи недоцільним давати якінебудь коментарі до неї, передруковуємо її з „Вістей" у цілости для інформації та міркування наших читачів над її змістом і цифрами. Ось і вона:

„11-го серпня 1926 року ВУЦВК ухвалив постанову про передачу державного земельного майна місцевого значіння для трудового користування селян. Перші підсумки передачі держземмайна селянству зроблено ще в жовтні 26-го року. В той час державного земельного майна місцевого значіння було 871.442 гектарів. Передано на 1-е жовтня 26-го року 312,928 гектарів, зараховано до розселенського фонду 223.950 гектарів. Таким чином виключено з держземмайна для передачі селянству 536.878 гектарів, себто 61,6 прц., залишено за ріжними установами й організаціями 334.578 гектарів. Обслідування Наркомзему виявило хиби в справі передачі земельного майна селянству, як також і в справі розподілу через земгромади цієї землі між окремими селянськими господарствами. Головні хиби були такі: відтягнено термін фактичної передачі частини держземмайна на 1 рік, передаване держземмайно місцевого значіння користувачам державного значіння, що на них декрет ВУЦВК не поширюється, земгромади часто розподіляли одержану землю не поміж бідняків, а між всіми селянами (на двір або на їдця), і через те часто землю одержували і заможні господарства. Були випадки, коли цією землею надіяли попів та інший нетрудящий елемент. Через те Наркомзем і НК РСІ (Робітничо-селянської інспекції) запропонували округам перевірити роботу в справі передачі держземмайна і виправити хиби. Після цієї директиви додатково передано селянству із складу земель залишених в держземмайні по 26 округах ще 13.715 гект. Крім цього по 10 степових округах передано населенню із середокружного розселенського фонду 116.646 гект."

„Таким чином остаточні дані про передачу державного земельного майна селянству такі: всього держземмайна місцевого значіння на Україні було 895.424 гектари, передано селянству 437.383 гект. залишено невикористаного розселенського фонду 141,025 гект. і залишено в користуванні ріжних установ 317.065 гект. З них 317.065 гект. здебільшого залишено землі за агробазами, ветеринарними пунктами, за с.-г. і трудовими школами, за СТВД, кооперацією та Райвиконкомами. Таким чином роботу щодо передачі державного земельного майна селянству закінчено".

„Це питання розглядала велика президія ВУЦВК і за докладом заст. Наркомзема Федотова визнала, що роботу в справі передачі державного земельного майна місцевого значіння селянству закінчено. Наркомземові, президія ВУЦВК запропонувала простежити, щоб степові округи використали лишки розселенського фонду протягом 27-28 року. Окрвиконкомам доручено остаточно перевірити використання цього майна і остаточно перевірити роботу в цій справі на черговий [illegible]

Нові автономні райони в УСРР.

На Україні творять комуністи далі автономні адміністративні одиниці для національних меншостей. Результатом найновіших парцеляційних зусиль комуністичних національних геометрів є створення двох грецьких національних автономних районів. На пропозицію маріупольського Виконавчого Комітету ухвалила Центральна Адміністративно-Територіяльна Комісія УСРР виділити на території Маріюпільщини два грецькі національні райони, а саме: Манчушський і Саршанський. У звязку з тим і щоби Україна мала більше інтернаціональний чим суто український характер комуністи рівнорядно з виділюванням чимраз то нових національних районів касують українські райони. І так на Шевченківщині скасувала комісія на внесення місцевих „патріотів" **Баланлієвський і Матусівський** райони.

Ювилеї.

Дня 11. лютого святкував увесь харківський урядовий центр і вся партійна „верхушка" пятидесятиліття т. зв. всеукраїнського старости Григорія Івановича Петровського. — Дня 23. лютого ц. р. святкував увесь Радянський Союз, а з ним і Радянська Україна десятиліття червоної армії. В усіх столицях ювилей мав офіціяльний характер і відбувся з нечуваною помпою. Вся радянська преса з того дня переповнена ювилейними статтями присвяченими червоній армії, споминами про неї, та її подвиги. Крім того вся вона вийшла з тієї нагоди в подвійному обємі.

Повінь на Україні.

В половині лютого навістила південно-східну Україну велика повінь. В Мелітопільщині вода залила 85 сіл. Вилляли річки Кальміюс, Луганка, Конка, Жеребець, Московська. Повінь заподіяла в Мелітопільщині, Артемівщині, Маріюпільщині, Луганщині величезні матеріяльні шкоди та не попадила й численних людських жертв. Направою мостів, доріг та допомогою для потерпівших від повені занялися уряд і громадські установи.

Виборчим мужам довіря до відома!

Всі мужі довіря при виборчих комісіях міста Львова зволять зголоситися сейчас по закінченню виборів і підписанню протоколу з докладними нотатками про вислід голосування, без огляду на пору, в льокалі Українського Народного Виборчого Комітету, вул. Костюшка ч. 1 а, II. пов. ч. тел. 39-48 (можна і телефонічно), де установлено безперервний цілонічний дижур.

Виборці з вулиці ОКУЛЬСЬКОГО голосують у виборчім льокалі при вул. НІКОРОВИЧА ч. 2, а не при вул. Шумлянських, як подано в інструкції, виданій Українським Виборчим Комітетом на м. Львів.

За Український Народний Виборчий Комітет на місто Львів:

Е. ІГНАТ, голова.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Брат на брата.

Червенська Земля і Погорина Волость! Скільки разів червонилась кровю перша, скільки разів курилася від пожарів друга.

Скільки разів...

Рідко коли проливала цю кров, підкладала вогонь чужа рука. Раз на століття.

А Червенська Земля червонилась, а Погорина Волость горіла — мало не що року...

Брат на брата ставав як лютий звір, очі виколював, діти на списи настромлював, жінки несславив...

А довкола вили голодні вовки, лакомим оком поглядаючи.

На твої лани, на твої ліси, на твої ріки і озера...

Потомились лицарські руки рубаючи... рідні панцирі, заніміли лицарські серця пронизані... рідними стрілами, звисли буйні голови, останньою думкою проклинаючи... брата.

А довкола вили голодні вовки...

Бо богата і гарна еси — Земле Рідна!

Розсипалися мурі, розпалися остроколи, запалися башти міст і городів. З княжих замків, з лицарських хоромів, вітер попіл по полі розвіяв. Навіть у памяти нащадків мало сліду осталось...

Тільки осталось одно: Чужому десять раз прости, рідному десять раз відомсти!

І забилась та проклята заповідь у серце і затроїла мозок. Чия?!... думаєш: не маю відваги сказати? — Твій — український народе!

Ідеш ти крізь мандрівку століть — усе інше забуваючи — тільки одну ту заповідь бережеш і дітям і внукам передаєш — ніколи не забувши про неї.

Нехай це гетьманська булава, нехай переорана межа!

А як заграли дзвони в Софії і гомін волі розкотився далеко і широко, то першою думкою вільного народу була проклята заповідь.

Пішов у бій кровавий брат на брата, з завзяттям, з погордою смерти, якої не бачили ні Калка, ні Полтава, ні Берестечко, ні Київ, ні Львів.

Засіявся густий, понурий ліс хрестів намогильних, а спитайте їх: скільки засіяла братня рука-...

Спитайте їх, а прокленете прокляту заповідь.

Одні хрести за булаву, другі за межу, а треті таки так: „по непорозумінні".

Затихли дзвони на Софії, сконав під небом гомін волі. Тільки вітер на хрестах пісню виграває — тужливу, сльозаву, як і перед століттями.

Гине слава Дажбожого внука...

Але кому це в голові.

Не пора на дрібниці.

Пора на бій, кервавий бій, бій братній.

За що?

Байдуже, коби бій!

За булаву!

За межу!

За мандати!

Гей! Земляки! Далі всі як один!

Плече об плече, рамя об рамя!

Згідно з традицією і заповітами.

Брат на брата!!

Галактіон Тіхо.

В безконечній черзі...

ПОЛІТИЧНИЙ ПРОЦЕС 17-ЬОХ.

ДВАЦЯТЬДЕВЯТИЙ ДЕНЬ РОЗПРАВИ.

На нинішній розправі прочитано деякі статті й замітки з „Сурми", а опісля йшла довга дискусія між оборонцями і прокуратором за і проти відчитання вироку в краківському процесі. По нараді трибунал згодився на відчитання деяких місць з того вироку. Потім відчитано ті місця, що дотичили обв. Колодія, Заболоцького, Шумського, Стефанишина Миколи й Павла Ґенгала.

Тому, що оборона взяла назад свій внесок на провірення зізнань того інформатора поліції, який заявив був, що знає дійсних убийників (пор. „Іл. Кур. Цодз." з 20. II.), предсідник трибуналу повідомив, що доказове поступовання в цій справі закінчене.

По павзі поставлено присяжним суддям 38 питань, що дотичать усіх 17 обвинувачених. Оборона від себе не поставила ніяких додаткових питань.

На тому закінчено нинішню розправу. Завтра, в суботу, промовлятиме прокуратор.

—о—

Нині відчитано на розправі всі запропоновані прокуратором статті й замітки з „Сурми", а саме: „З Новим Роком", „Під сучасну хвилю", „Роля індивідуального терору і підпольній боротьбі", „Пропаґанда", „Парижський процес", „З Новим Роком", „Хлопці!", „Звідомлення", „Щоб баламутство не ширилося". Деякі з тих статтей читано в цілости, деякі тільки в більших або в менших уривках.

За прочитання вироку в крак. процесі.

Після відчитання статтей і заміток із „Сурми" просив д-р Паленцький відчитати вирок крак. процесу, а зокрема місце про Стефанишина, для ствердження, що там є мова про Стефанишина Миколу, а не про Стефанишина Антона.

Опісля забрав слово д-р Шухевич і проти предсідника ствердив на основі актів крак. процесу, що вироком крак. суду Колодій і Заболоцький засуджені з § 67 і що оба вони призналися в приналежности до У. В. О.

Забрав слово прокуратор і заявив, що для ясности доповнює акт обвинувачення ще й тим, що до інших закидів проти обв. Ів. Вербицького додає ще й злочин „опер ства", вчиненого ним на надком. Мітленера і „виядовцу" Бутного та Хімяка, яких він нібито неслушно обвинувачував у побитті, себто в надужитті ними своєї влади. Одночасно прок. відкликав свій внесок на відчитання вироку крак. процесу, мотивуючи це своє становище тим, що справа У. В. О. тут вже надто добре вияснена і читати вирок того процесу вже недоцільно.

З черги забрав слово обор. д-р Давидяк і просив іменем цілої лави відчитати вирок краківського процесу в цілости. При тому д-р Дав. зазначив, що вже на початку розправи оборонці зложили заяву, що вони себе взаїмно субституують. Від себе д-р Давидяк просив відчитати передовсім той уступ з вироку крак. процесу, який відноситься до Павла Ґенгала, на якого покликується в багатьох місцях акт обвинувачення, коли ходить про доказання, що обв. Ковалисько робив щось небезпечне для держави. А тимчасом Ґенгало в тому процесі зовсім увільнений.

Прокуратор спротивився ще раз допущенню відчитання вироку в краківськім процесі.

Після того зголосився до слова обор. д-р Волошин, який заявив, що відчитання крак. вироку мало би в цьому процесі велике значіння. Прок. твердить, що справа У. В. О. вже надто добре вияснена, а тимчасом тут слуханий надком. Мітленер сам заявив, що про краківський процес „щось трошки знає", а потім зовсім відмінно представив справу У. В. О. на тутешнім терені, як це зафіксовано у вироку крак. процесу. Тому обор. д-р Вол. просив теж іменем цілої лави допустити відчитання вироку крак. процесу.

Хто такий Музика Рішард?

Забрав голос д-р Шухевич і сказав, що оборона, вичитавши вчора в „Газ. Пор." оголошене хлопця Музики, котрий подав на поліції, що знає дійсних убийників кур. Собінського, постаралися його відшукати і переконалася, що його дійсне назвище звучить не Музика, а Музика Рішард (...) син дир. школи в Любінах. Оборона провірила, що він є ексцентричною особою, тому до його зізнань не привязує ваги. З тих причин оборона бере свій внесок у цій справі назад, бо не хоче нічого будувати на зізнаннях ексцентричних і фантастичних зізнань свідків.

Забирали ще голос обор. д-р Паленцький і д-р Давидяк. Д-р Давидяк пригадував § 46 карн. зак., на основі якого на відкликання внеску треба згоди другої сторони. Колиж друга сторона не згодиться, то цю справу має вирішити трибунал. Тому д-р Дав. ще раз просив трибунал допустити відчитання вироку у крак. процесі.

Рішення трибуналу.

По репліці прокуратора трибунал удався на нараду. По нараді трибунал рішив відчитати деякі місця з вироку крак. процесу (як того домагалися поодинокі оборонці). Цілого вироку ухвалено не відчитувати. Друга ухвала трибуналу дотичила доходжень у справі змісту нотатки в „Іл. Кур. Цодз." з 20. II. Згідно з внесеннями обох сторін (бо й прок. погодився зі становищем оборони) рішено не переводити в цій справі ніяких доходжень і не відчитувати вже реляції поліції в цій справі, яку предсідник мав у руках.

Після того відчитано місця з крак. вироку, які дотичили Колодія, Заболоцького, Шумського, Стефанишина Миколи й Павла Ґенгала.

Опісля предсідник повідомив, що ніхто з обвинувачених не був досі караний, а вкінці подав до відома, що доказове поступовання в цій справі закінчене.

33 головних питань.

По павзі прочитано 38 головних питань, що дотичать усіх обвинувачених.

Перші два питання звучать так: „Чи винен обв. Василь Атаманчук (у другім питанні: Іван Вербицький), що у Львові дня 19. жовтня 1926 у взаїмним порозумінні і співділанні з Іваном Вербицьким (у др. пит.: з Вас. Атаманчуком) в намірі позбавити життя Станислава Собінського віддавним одним з них стрілу з остро набитого револьверу ззаду, отже в спосіб зрадницько-підступний, як безпосередній виконавець ділав проти Станислава Собінського у такий спосіб, що наслідком того наступила його смерть?"

Дальші два питання звучать так: „Чи винен обв. Василь Атаманчук (Ів. Верб.), що в р. 1926 і з початком 1927 у Львові і в інших місцевостях „Малопольші", належавши до У. О. В., яка мав на меті відірвати збройно Сх. „Малопольщу" від Річипосполитої Польської і створити з неї окрему державу — підприняв тайно, шляхом змов, підбурювань ділання, що змірають до відірвання части держави від однопільного звязку, до стягнення на державу небезпеки зовні, а також до забурень і домашньої війни внутрі держави, і в тім ділі єдино мав дальшу участь?"

Ідентичні питання (до третього і четвертого) поставлено й дотично обв. Михайла Вербицького, Ольги Вербицької, Юліяна Головінського, Антона Стефанишина, Олександри Япицької, Володимира Дзяя, Станислави Дзьобівної, Остапа Дерпяні, Прокопа Матийціва, Олени Королюкової, Миколи Ковалиська, Ярослава Гретчака, Ольги Гретчак і Михайла Вірстюка.

Чергове питання (19—32), що відноситься до всіх обвинувачених з вийнятком Ярослава Гретчака, Ольги Гретчак і Михайла Вірстюка, звучить так: „Чи винен (нна) обв. . . . . . . що в р. 1926 і з початком 1927 у Львові і в інших місцевостях „Малопольщі" в часі мира розвідувався (алася) про урядження і предмети, що відносяться до збройної сили держави і її військової оборони, а не відправними прилюдно державою, а тою метою, аби про них дати відомости чужій державі?"

Чергові три питання (33—35), що відносяться до Яр. Гретчака, Ольги Гретчак і Мих. Вірстюка, такі: „Чи винен (на) обв. . . . . . . що в Долині з кінцем березня 1927 давав(ла) захист утікшому Василеві Атаманчукові, знаному йому (їй) злочинцеві, пошукуваному властями за злочин морду і шпіонажі і затаював(ла) перед дохолячою звердністю сліди, що вели до його відкриття?"

Останні три питання (36—38) поставлені на обставину нашої зневаги тюремних функціонарів обв. Дзяєм і вимово фальшивого обвинувачення поліц. функціонарів у побитті, поданого обв. Ів. Вербицьким. Оборона підсудних по короткій нараді рішила не ставити від себе ніяких додаткових питань.

На тому закінчено нинішню розправу. Продовження її завтра.

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

День виборів до сойму зближається! Це неділя 4-го березня! Українці і українки! Сповніть свій національний обовязок! Зближається день вашої великої політичної побіди! Тільки витрівайте в боротьбі! Спішіть в день 4-го березня до виборчої урни одною лавою і голосуйте тільки на листу Українського Національно-Демократичного Обєднання ч. 18. — В єдности сила! В день 4-го березня не смів бути ніодного українця ані українки, які змарнували би свій голос в цю важну хвилю!

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

Останні вісти.

ПОЛЬСЬКА ВДПОВІДЬ ЛИТВІ.

Варшава, 2. березня 1928.

Польща вислала відповідь на останню литовську ноту щойно після засідання Ради Ліґи Націй.

НАД ЧИМ РАДИТИМЕ СОЙМ?

Варшава, 2. березня 1928.

Декретові праці уряду зближаються до кінця. Перед скликанням нового сойму і сенату під наради ради мін. підуть лише проєкти найважніших розпорядків згл. тих, які вже зголошено до ради. Інші проєкти декретів, які тепер є в опрацюванні, будуть зложені новому соймові до ухвалення як звичайні проєкти законів.

Ґен. Ґурецький віцепремієром?

Варшава, 2. березня 1928.

„АВС" приносить чутку, що ген. Ґурецький, презес Краєвого Госп. Банку буде іменований віцепремієром на місце Бартеля.

ІСЛЯНДІЯ — НЕЗАЛЕЖНА ДЕРЖАВА?

Берлін, 2. березня 1928.

З Копенгаґи повідомляють, що держ. рада Ісляндії ухвалила однодушно випowісти пакт персональної унії, який лучив Ісляндію з Данією. Ісляндія в найближчому часі має проголосити себе незалежною державою.

Театри.

„Коопер. Український Театр" під дир. Н. Сталинка (вул. Шашкевича):

4-го березня 3.30 поп. „Циганська Любов".

4-го березня 7.30 веч. „Чорна Пантера і Білий Медвідь".

Міський великий театр:

3-го березня 3.30 поп. вистава для молоді.

3-го березня 7.30 веч. „Льоґенґрін".

4-го березня 12 в пол. „Чупурек" казка для дітей.

4-го березня 3.30 поп. „Феноменальна умова".

4-го березня 7.30 „Завмерше місто".

Міський „Театр Новин":

3-го березня „Лише Ти..."

4. березня 3-а поп. „Дівчина з Пусти".

4-го березня 7.30 веч. „Лише Ти..."

Кіна.

„Палас": „Гарний жест" — „Братство крови".

„Апольо": „Декабристи".

„Лев": „Декабристи" на підставі Д. Мережковського.

„Фатаморґана": Білі ночі

Casino: „Дощ рож".

Проти кандидатури А. Гавснера.

У нашій редакції явилися представники українських складачів І. Мусій, М. Галушка і Ст. Микитка у звязку з поданою в ч. з 3. березня ц. р. львівським пепесівським „Дз. Люд." заміткою про віче складачів та заявили, що їх ніхто про те віче не повідомив і що вони в ньому участи не брали. Пепесівські політичні махери поступили так зі страху, щоби українські складачі не зірвали віча, як це вже мало місце на попередньому зааранжованому А. Газнером вічу складачів. Українські складачі голосують солідарно на одинокy українську національну листу ч. 18

НОВИНКИ.

— ЗА УКРАЇНСЬКИЙ МАНДАТ У ЛЬВОВІ. Сходини мужів довіря Українського Народнього Виборчого Комітету при виборчих комісіях відбудуться в суботу, дня 3. березня (марта) ц. р. в год. 6-тій вечером в салі Т-ва „Сила", Краківська 17, І. пов. Присутність обовязкова, для одержання остаточних інструкцій. — Сходини дільницевих Комітетів в 6-тій год. у власних льокалях для розподілу праці.

— АРЕШТИ. Дня 27-го лютого ц. р. арештували в Сяноці кандидата на посла листи ч. 18 на 48 округ ВАСИЛЯ ПОДУБИНСЬКОГО. На другий день Радна Палата тутешнього суду ухвалила випустити його на волю, одначе прокуратор зголосив зажалення і справа відійшла до Апеляційного Суду. Тимчасом кандидат Подубинський дальше сидить у тюрмі. — Дня 28-го лютого ц. р. арештували студ. ЕВГЕНА ДОМАРАЦЬКОГО з Перемишля, який перебував тепер на агітації за 18-кою в Сяніччині. Арештований сидить у судовій тюрмі в Сяноці.

— Недоля наших вязнів. Пишуть нам: До арештованого в Зборівщині п. Ст. Муровича, якого держать у холодній вязниці, начальник суду не допустив лікаря, ще й глузував із недужого. Крім цього дня 24-го м. м. в неприсутности о. Муровича, пароха Сервір, поліції найшли на його хату та стягали податок із вжа, розбивши раніше шпихлір.

— З нашого театру. Завтра у неділю наш театр повторює пєсу Винниченка „Чорна Пантера й Білий Медвідь". Може цим разом цей день буде відповідний для нашої інтелиґенції, що останнього місяця була надто сильно зайнята останньою фазою виборчої акції і останньою фазою карнавалу. Всі, що виконали свій громадянський обовязок можуть із чистою совістю перейти від виборчої урни до театру, щоби поспівжитись із одною з найкращих пєс нашого відомого драматурга.

— Новий титул дістав директор львівської поліції на підставі розпорядку президента. Відтепер він називається „Львівський староста ґродський", а в скороченні можна писати до нього: „До Старости Ґродського у Львові". Дирекція львівської поліції називається „Львівське староство ґродське".

— Життя 2-золотівок означене розпорядком м-стра скарбу до 1-го квітня. Всі гроші, що мають дату 1-го мая 1925 треба від 1-го квітня до 31-го мая вимінювати в державних касах.

— Катастрофи й нещастя. На передмістях Парижа згоріли дві великі фабрики; одна із машинами до писання, друга з тапетами. — Бразилійський корабель „Атагай", що віз вибуховий матеріял зазнав експльозії. — У Вестфалії м. Кальб у копальні двигар убив кільканацять робітників. — Згорів англійський літак із летуном і глядачем.

— Галицькі шпиталі. У звязку із ліквідацією „виділу самоврядування" державний тимент служби здоровля рішив, що на час цієї ліквідації, менш більше рік, всі шпиталі у Галичині, з вийнятком Львова Кракова та Кульпаркова перейдуть під управу воєвідств.

— Буча в білгородськім парламенті 29-го лютого дійшло в скупщині до сильних сцен. Хорватсько-демократична

союз домагався, щоби скласти державну комісію для перевірки обставин у вязницях. Коли на це відповідав міністр внутр. справ д-р Корошец, признаючи, що ці обставини є погані, Ст. Радіч почав йому перебивати такими різкими окликами, що аж захрип. Тоді посли з радикальної партії кинулись на Радіча із пястуками. Почалась бійка. Предсідник замкнув засідання; поміркованим елементам ледви вдалось погодити воюючих. Коли Радіча виключили за кару із трьох найближчих засідань, опозиція знову счинила страшний гам.

— **Літературний куток.** Ромен Роллян видасть небавком книжку „Леоніди" (сюжет із життя емігрантів підчас франц. революції) і нову працю про Бетовена. — У франц. видавництві „Великі літературні події" вийшли книжки про появу „Тартюфа", „Мадам Боварі" Флоьбера і „Енциклопедію" Дідро. — Бернард Шов видасть небавком книжку „Провідник по соціялізмі для жіноцтва", написану на прохання своєї секретарки. Соціялісти висловлюються про цю книжку скептично, ще її не знаючи, лякаючись, щоби їх єретичний однодумець не зробив їм нового збитка. — Гергарт Гавптман приготовляє нову комедію, на підставі класичної повісти франц. письменника Кльода Тіліє „Мій дядько Бенжамен". — Відомий франц. режісер і директор театру Антуан видав свої спомини. — Відомий нім. драматург Георг Кайзер видав пєсу „Президент" „комедію про сусту та ілюзію наших днів". Франц Мольнар написав нову комедію „Олімпія", яку ставлять театри Будапешті, Берліні, Льондоні та Ню Йорку; її сюжет — сатира на шляхоцькі гордощі. — Други Ізадори Дункан зібрали листи артистки присвячені танцям і видали їх окремою книжкою.

— **Геройка берлінського процесу.** Головний свідок у берлінськім процесі проти Кранца і головна винуватчиця трагедії молодих хлопців, Гільда Шелер, покидає на рік батьківський дім. Вона виїде на село, де під опікою старших буде поправляти свої нерви. Спершу уряд опіки над малолітними хотів віддати її до карного дому поправи. Цікаве, що молода „геройка" і її батько дістали велику скількість пропозиций від ріжних фільмових підприємств, щоби вона виступала як акторка. Одна видавнича фірма хотіла навіть, щоби молода Гільда написала свої спомини! Батько відкинув усі ці пропозиції.

— **Міністер у війні з модою.** Німецький міністр почт і телеграфів Шетц став славним від одного обіжника, що має мало спільного з почтою і телеграфом, а богато із жіночою модою. Він завзив усім жінкам, що працюють у його міністерстві носити сукні коротші як у 20 см. віддалення від колін. Союз почтово телеграфних жіночих урядовців почав боротьбу з цим наказом. Жіноцтво доказує, що старші урядовці, які матимуть обовязок контролі над цим обіжником будуть у смішній ситуації, коли ходити муть з метром і міряти кожну сукню від колін. Далі: більшість із жінок на почті має її так сховані ноги, а ще більша скількість є надто бідна, щоби могла негайно витратити гроші на нові довгі сукні. А що буде коли новий міністр, демократичніший, що йде більше із духом часу, видасть новий обіжник у справі суконь? Демократична преса бере в оборону обурене жіноцтво.

— **Мораль танечниці в парляменті.** З нагоди приїзду на гостинні виступи до Відня париської муринки Джозефіни Бейкер, модерної танечниці, що звеличує джезбенд і чарльстона, один із віденських послів Ержабек виголосив у парляменті палку прокураторську промову на тему: як уряд дозволив на такі виступи і на такі афіші. Бейкер має на клубах легку перевязку і відвернена задом. Віденська преса відповідає дотепно згаданому послові, що він зробив танечниці ще одну зайву рекляму і що виступів артисток варієте не слід мішати з поважними політичними дискусіями ані з міркуваннями про завдання мистецтва.

— **Бандитизм у Шікаго.** Президент міста Шікаго видав розпорядок поліції, що би вона не пробувала бандитів ловити, а просто їх стріляла, не попереджуючи. Причиною такого розпорядку є безвадійна дотеперішня боротьба мешканців Шікаго із бандитизмом, що зростає з дня на день. Останніми днями бандити підложили динаміт під доми, де живуть видатні громадяни, а минулого місяця 5 домів, в яких жили прихильники бурмистра, вилетіло у воздух. Багато заможніх людей лякаючись атентатів покинуло свої доми, а 300 поліцаїв стоїть на варті перед домами, яким грозить небезпека.

— **Льондонські сензації.** Великий анґлійський промисловець Букстон повідомив телеграмою міністра фінансів Черчіля із Монте Карльо, що виграних там 5.200 фунт. шт. пересилає до державної скарбниці. На його думку: виграні гроші не личить уживати для власних потреб. Букстон сів грати із 15 фунт. шт., а вигравши згадану суму подарував першому стрічному жебракові 100 фунтів! — У Льондоні найшли на шляху підземельної залізниці трупа добре одягненого мущини; досі невідоме його прізвище ні те, чи він упав жертвою чужої руки чи сам кинувся під поїзд. При ньому найшли листок сповіди, що він убив 10 літ тому свого суперника і досі не мав сміливости ні признатись до злочину ні відпокутувати його.

— **Рекорди.** У Марбургу повісився залізничий урядовець Шааперль, щоби доказати своїм приятелям спіритистам, що після смерти він явиться їм; він залишив листа жінці та дітям, прохаючи їх не сумувати, бо він хутко вернеться.— У Кольонь один хлопець виліз на шпиль собору і станув там на голові, бо побився об заклад за 2 папіроси. — У східній Фляндрії святкували хрестини в родині Ван Гуль-Де Бан, що має 22 дітей. — Жінка славного лікаря Воронова, що відмолоджує людей, домагається розводу. Із цього виходить, що відмолодити себе або власну жінку важше ніж інших! — Нім. Райхсвера, що давала субвенцію фільмовому підприємству „Фебус" утратила з яких 29 міл. мар. — Нім. робітник біля Дортмундцел обезпечив себе на 30.000 мар. і дав собі відрізати ногу льокомотиві на залізничім шляху, щоби дістати обезпечення. За цей вчинок засудили його на 9 міс. вязниці.— За місяць вийде у світ анґлійський словник т. зв. Оксфордський, що має значіння енциклопедії мови, рівнорядної із словником франц. Академії. Над ним працювали вчені 70 літ; він має 12 великанських томів, 46.464 сторінок і майже 2 мil. цитат-прикладів. Якби його розложити на довжину то він тягнувся би 15 км. — Один театр у Філядельфії побив своєрідний рекорд: після її паде перед очима глядачів незвичайна заслона — штучний водопад, такої величини, що закриває всю сцену. На цей водопад паде ще сяйво рефлектора і вода грає перед очима авдиторії всіма красками веселки.

— **Світова всячина.** Німеччина заявила офіціяльно, що признає гаазький мировий трибунал як обовязковий для себе в міжнародніх конфліктах і підписала дотичну клявзулю. — Від 15 до 21. жовтня збереться у Відні світовий конґрес стрижіїв, мистців штучних перук і зачісок. — Віндішгрец і бувш. голова мадярської поліції арештовані свого часу за фальшування гроша, випущені на волю. — Ліндберг дістав за пропагандивний лет по півд. і центр. Америці медалю і 25.000 дол. нагороди. — На Криму і на Кавказі почали йти сильні дощі; над Чорним Морем студінь. — Цопоти літовсько прилучать імовірно до Данціґу, який піддержуватиме їх матеріяльно.— Болгарська банда в Македонії вбила 5 осіб. — У Ленінграді помер у 91 р. життя редактор „Петербурской Газети" Худяков. — Помер бувш. шеф італійськ. ген. штабу Діяз, що проводив боями над Ізонцо. — В осени будуть видані спомини льорда Асквіта. — У Шікаго зловили 5 бандитів, які вкрали 100.000 дол.— У Ленінграді недостача паперу; є загроза, що зачинять фабрики паперового тресту. — В Анґлії є 25.000 людей, що мають більш 90 літ. — Населення Бельгії (7.874.600 осіб) збільшилось за рік на 68.000 голов.

— **Справлення помилки.** Звертаємо увагу, що в передовиці „Ритунок українських мандатів" в 2-ій шпальті в 20. тому рядкові згори цифру „34.000" треба заступити цифрою: „19.200".

— **Наші господарі та хлібороби** із вдоволенням почули, що Акційна Спілка Г. Цегельський у Познані, одна з найбільших і добре заслужених красвих промислових фірм відчинила у Львові, вул. Льва Сапіги ч. 34 власне Бюро Продажі Хліборобських Машин, з огляду на потреби та вигоду нашого краю. Машини, виробу Акц. Спілки Г. Цегельський відомі своєю міцною та новітньою конструкцією, найбільше відповідають домаганням наших хліборобів і є доступні в цінах; їх охотно купують наші більші господарі та менші. Нововідчинене Бюро Продажі, що буде мати енергійну та досвідчену управу ще більше зближить Акц. Спілку Г. Цегельський до наших клієнтів.

— ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ Богословського Наукового Товариства у Львові відбудуться дня 6. III. 1928 о 4 год. вечер. в конференційній салі Духовної Семинарії, вул. Коперника 36.

Дописи.

РОГАТИНЩИНА. *(Неповоджения уві вісти).* Не повезло кандидатові „Праці" д-рові Західному в Бережанщині, де свідомі громадяни вже надто добре пізнали його кирпину роботу, отже вибрався бала мутити людей в Рогатинщину. Оголосив ряд своїх віч, а в першу чергу вибрав село Колоколин. На вічу явилося понад 300 свідомих громадян, які одноголосно вибрали на предсідника о. Сеньківського. Д-р Західний розпочав свою промову, вказуючи на патріотичне виховання польської молоді, чого буцімто в нас не робиться. В цьому місці перебив йому селянин Белегай з Підмихайловець, який сказав, що якраз такі люде як Західний і йому подібні уніясти деморалізують нашу молодь, опльовуючи наші національні святощі, розбиваючи єдність українського народу, кидаючи колоди під ноги і брехливі клевети на тих, які під синьо-жовтим прапором ведуть український нарід до цілі і добробуту. Ті люде мають ще відвагу показуватися на вічах по наших селах з такими передвоєнними хрупими як „товариш" Свобода. Вічевики заявили, що не будуть більше слухати таких „правників" та казали їм забиратися. Пан Західний мусів зрезиґнувати з віча і втік до якоїсь хати, де вкупі з кількома прихвостнями буцімто ухвалив свої „резолюції".

З театру.

„ТІЛЬКИ ТИ". Оперетка в 3 актах *Горста-Бордена, муз. Вальтера Колльо.*

І знов одна нова оперетка у Львові, що не скоро зійде зі сцени в „Театрі Нови", коли судити по вчорашній премієрі. Бо перша вистава оперетки „Тільки ти" пройшла безперечно під знаком великого успіху, на загальне вдоволення публики, що битком виповнила салю театру.

„Тільки ти" має доволі поміслове лібретто, хоч нового в ньому небагато. Музична сторона скомпонована загально зовсім удатно, так, що легкі, милі й мельодійні тони промовлять без сумніву до серця нинішнього слухача. Коли ж іще додати, що в новій оперетці багато комічних епізодів і справді веселих, гумористичних ситуацій, то не подивуємося, що публика бавилася досконало. Особливо подобалася ніжна, незвичайно мельодійна пісня (головний мотив у музичній ілюстрації цієї оперетки) в рефрені „Тільки ти", що певно стане небавком загально-популярною.

Всі виконавці визначалися зі свого завдання дуже добре. всі співали і грали з вервою. А вже найбільше заміру збирала відома оперетова звізда Корабкова (що співала м. ін. і відоме „Будьмо ми здорові") і незрівнаний комік Татшанський, що до того попесувався і своїми власними дотепами, достосованими до нинішньої хвилі. Оригінальні танці і взагалі ріжні балетові вставки були добрим доповненням гарної і вдачної цілости.

І. Я.

За український мандат у Львові.

На Народній Виборчий Фонд для Львова зложили дальше: Мельникова Марія, Львів, 5; Евген Команишин Чікаго 1 дол.; Кооператива „Селянська Спілка", Костільники 30 зол.; Д-р Марія Пальчишин, Львів, 100 зол.; О. Пристай Олександер, Вальмут 5 долярів; О. Курманович, Заліття, 10 зол.; Д-р Евген Гвоздецький, Львів, 25 зол.; Теодор Мамчук, Чікаго, 2 доляри; Юліян Ломага, Львів, 36 зол.

Нові книжки і видання.

КНИЖКИ:

І. Тогобочний: **Мати — наймичка**, драма на 4 дії.

Д-р В. Заганкевич: **Одною лавою — спільним фронтом**

ЖУРНАЛИ:

„Нова Хата", журнал для плекання домашньої культури. Виходить раз у місяць. Рік V. Число 3. Львів, березень 1928. Зміст: Н. Коцюбинська: Памяти Шевченка; Наталя Сеп: Музика в родині; Ор. Ордан: Чорна королева біля; Аркадій Аверченко: Кость; Д-р С. Парфанович: Гігієна краси; М. Ф.: Нова книжка для молоді; З львівського карнавалу; Моди; Ручні роботи; Всячина; Товариські форми і звичаї; Веселий кутик; Катря Гриневичева: Шеломи в сонці. Ілюстрації.

Зиз, журнал сатири та гумору, ч. 4, 1. березня.

Жіноча Доля, двотижневик для українського жіноцтва, ч. 5.

Український Філятеліст, місячник, ч. 1—2, січень лютий.

Учительське Слово, орган „Взаїмної Помочи Українського Учительства", ч. 4.

Сокільські Вісти, орган українського сокільства, ч. 2. Львів.

Світ Дитини, березень, ч. 3.

Господарсько-кооперативний часопис, орган ревізійного союзу українських кооператив, ч. 9, 29 лютого.

Сільський Господар, орган Красвого Т-ва Госп. „Сільський Господар", ч. 4, 15. лютого.

Ми Молоді! орган протиалькогольного руху, ч. . Рогатин, лютий.

Вісти з Лугу, письмо присвячене Луговим січовим справам, ч. 2, лютий.

Віра і Наука, Варшава, ч. 3, 7. лютого.

Духовний Сіяч, Варшава, ч. 9. 26. лютого.

Де Правда? одноднівка.

Вільне козацтво, Прага, ч. 6, 25. лютого.

Промінь Кишинев, грудень 1927.

Drzewo polskie, двотижневик присвячений справам промислу й торговлі. Варшава.

НОТИ:

І. Тогобочний: Мати — наймичка. Ноти до співу. В-во „Русалка", Львів 1928.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

А. ПЯСЕЦКІ С. А. ФАБРИКА ЧОКОЛЯДИ **КРАКІВ**
ВЛАСНІ СКЛЕПИ: Краків, Головний Ринок, Лінія А–Б і Ц–Д. Варшава, Краківське передмістя ч. 7.

поручає безконкуренційно, у великім виборі роди чоколяди сметанкової, молочної, десерової і до варення як також чоколядки, кармельки і цукри. — Не шумною реклямою, але якостево знаменитими виробами, зробленими з гаранційно чистих сирівців, хочемо здобувати признання найширших кругів, одночасно числячи найприступніші ціни. 1581 **Замовлення приймає Народна Торговля у Львові.** 3—50

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Позір Рільники!

ТОМАСИНА

легко розпускається, негайно діляє, стверджує це наука і практика на тисячах навозових дослідах

з весняними засівами.

Томасина є заразом найдешевшим і найуспішнішим фосфоровим навозом

1-7

Цінники і поучення даром і оплатно.

Йосиф КАРРАХ
ЛЬВІВ, КОСЦЮШКА 18.

ОГОЛОШЕННЯ:

Надзвичайні Загальні Збори членів товариства Міщанське Братство в Тернополі відбудуться по думці § 20 статута тогож товариства дня 17. марта 1928 в год. 3-ій попол. в льокалі товариства з порядком денним: 1) вибір виділу і 2) внески і запити членів. Право участи у зборах мають тільки члени товариства на основі окремих легітимацій, що їх видається членам тільки особисто день перед загальними зборами в льокалі товариства, себто в пятницю 16. марта 1928 від 10. рано до 8. вечер. Тернопіль дня 1. марта 1928. — За Виділ тов. Міщанське Братство в Тернополі: *Андрій Фаленлаш* голова, *Антін Дяків* секретар. 1626

Дентист Б. ЛЬОКЕР

у Станиславові вул. Собіського 14

Спеціяліст в золотих і білих коронах. Штучні зуби без піднебіння американською системою. Пацієнтів з провінції полагоджується до 24 годин. 1274 15—?

СТАЛА ЕҐЗИСТЕНЦІЯ !!
Високу провізію !!
здобудуть
рухливі заступники
відвідуючи приватну клієнтелю.

Зголошення прямувати: **Paul Berger** Wien II. Praterstrasse 13 LLoydhof 2—2

Вже вийшов з друку
найбільший польський
ПІДРУЧНИК 2-2
МУЖЕСЬКОГО і ЖІНОЧОГО КРОЮ

320 ст. 200 рисунків. Ціна 25 зол. Висилка за посліплатою. *Замовляти у автора* Т. Ґурского — **Львів, Льва Сапіги 75.**

НА ВЕСНЯНИЙ і ЛІТНИЙ СЕЗОН
поручає **ЕЛЕҐАНТНІ і ГАРНІ**
КАПЕЛЮХИ по приступних цінах
О. БЕРЕЖНИЦЬКА — ЛЬВІВ,
1578 **вул. Пекарська 47.** 4—4
Приймає всякого рода модниярську роботу.

Ширіть наш часопис!

СУПЕРФОСФАТ

фабрика штучних навозів
Иосифа і Кароля
ТОВАРНИЦЬКИХ
Акційна Спілка
Львів, вул. Коперника ч. 9.
Телефон 9-11.

Доставляє на догідних кредитових умовах штучні навози як: суперфосфат кістяний і мінеральний, потасові соли, каініт, азотняк, амонову салітру, сірчан амону, томасину, мелене вапно палене, також спеціяльні мішанки навозові під городину, квіти та овочеві дерева. 11-15

КОСІВ, пенсіонат п. Лукашевської поручає покої соняшні з цілим удержанням по цінах знижених. 1512 4-6

Спеціяліст недуг легінів, серця і жолудка
д-р Фелікс Ган
ЛЬВІВ, ГОРОДЕЦЬКА 46.
1058 **Пересвітлення Рентґеном** 22—24

!!! КОРИСТАЙТЕ З НАГОДИ !!!
Дешевий тиждень жіночого краєвого і закордонного білля від 5. березня. Пінес, Львів, Боймів 7.
Покавчикови витинку даємо 5% опусту з реклям. цін виставових.

Найбільша в краю фабрика дзвонів
Братів ФЕЛЬЧИНСЬКИХ
в Калуші, вул. Сівецька ч. 14.
в Перемишлі, вул. Красінського ч. 63.
відливає на замовлення дзвони гармонійні і поодинокі, а постійно удержує на складі звиш 200 штук готових дзвонів у вазі від 10 до 600 кг.
225 **Ціни приступні — сплата ратами.** 83—?

Новий Винахід XX. століття Плоский годинник тільки зол. 5·93 (замісць 25). Висилаємо почтою за посліплатою елеґантний ніклевий годинник. Звичайний хід на камінях. Вирегульований до мінут з гарантією за добрий хід 8 літ. 2 штуки 11·60, 4 шт. 22·68, 6 штук 33·60. Ліпшої якости 7·75, 9·50, 11·50, 15, 18, 21, 25 і 35 зол. На руку з паском 14, 17, 20, 25, 30, 35, 40, 50 і 57 зол. З французького нового золота 15·50, 2 штуки 30, 3 штуки 44 зол. ручні з паском ліпшої якости 25, 30 і 40 зол. Ланцушки з нового золота по 2·15, 3, 3·75, 4·85 і 6 зол. За пересилку платить купуючий. Адр. годинникара Иосиф Якубович, Варшава, Сєнна 27, Відділ 89. Фірма істнує від 1900 року. Нагороджена численними золотими медалями і хрестами. Богато листів з подякою. З приводу браку місця декотрі тільки містимо. Ч. 4310. Я одержав годинник за який дуже дякую, ходить що-до хвилини і дуже приємний для ока. Викликує великий подив, бо ходить ліпше від „Омеґи" який робить ріжницю вперід або взад. Годинник який одержав я від Пана не має ніяких ріжниць так дався вирегулювати. Прошу о ласкаве вислання мені можливо найшвидше ще два пласкі ніклеві годинники. По одержанню, замовлю більшу кількість для цілого бюра. Ян Калужинський Люблин (Ч. 3455). Ш. П.! Прошу о ласкаве вислання ще одного голинника з фр. нового золота. При цій нагоді маємо за шану подякувати за одержані 3 годинники з яких ми дуже вдоволені. В найближчих днях вишлю замовлення на кілька годинників для кружка молоді в Голембєвку. З поважанням предсідник Станислав Боровіч Тов. Рільництва в Кутні. 1850 2-3

ВП.

Маємо честь повідомити заінтересованих, що від 1-го січня ц. р. п. Генрик Малецький перестав бути нашим представником і що ми ведемо тепер у Львові **у льокалі при вул. Льва Сапіги ч. 34.** власне **Бюро Продажі Хліборобських Машин** під управою п. Володимира Шульчевського.

Поручаємо свою фірму памяти наших Клієнтів обіцюючи їм якнайточнішу та дбайливу обслугу.

З пошаною
Г. Цегельський і Акц. С-ка у Познані.

В редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Видавничої Спілки „Діло", Львів, Ринок ч. 10.